

EESTI VABAÕHUMUUSEUM

**KONSERVEERIMIS- JA
DIGITEERIMISKESKUS KANUT**

KANUT

35 aastat pildil

Heige Peets
esemete konserveerimisosakonna juhataja

01.detsember 2021

Erinevad ajad, nimed, logod

ENSV Kultuuriministeerium
RKM Vabariiklik
RESTAUREERIMISKESKUS
200001 Tallinn, Rataskaevu 1
Tel. 44 26 34; 44 25 63; 44 86 47; 44 69 15

1986- 1990

01.01.1990 - 2014

ENNISTUSKODA · CONSERVATION CENTER

KANUT

1990-2014

EESTI VABAÕHUMUUSEUM

**KONSERVEERIMIS- JA
DIGITEERIMISKESKUS KANUT**

2014...

1986

Endel Valk-Falk ja Mati Raal Rataskaevu tänava tööruumis. Siin pandi paika tulevase keskuse töösuunad.

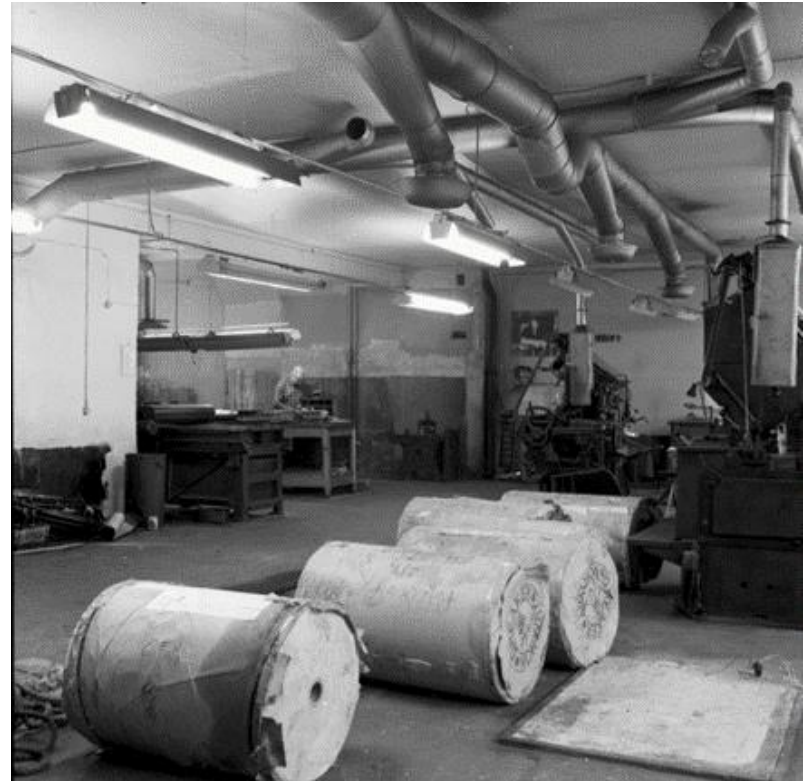
1987

Helmut ja Reet Rataskaevu tänava laboris enne kolimist uude majja.

1987 Trükikoja „Kommunist“ hoonest sai Vabariikliku Restaureerimiskeskuse maja

Trükikoda Kommunist, Pikk tn 2 /Rataskaevu tn 3

Trükikoda oli Tallinna Eesti Kirjastuse Ühisuse ettevõtte aastatel 1908 – 1940. Natsionaliseeriti 1940, nimetati ümber trükikojaks „Kommunist“. Likvideeriti 1985-1986 kui Tallinnas avati uus ofsett-trükikoda.

Otto Ellandi, trükikoja staažikas laduja.
Foto aastast 1985

Praegune IV korruse laboriruum

Trükikoja hoone sobis konserveerimistöökodadeks väga hästi. Tugevad betoonist vahekorrused võimaldasid paigutada majja raskeid masinaid (puit, paber) jms. Töökodade esimese sisustuse planeerisid ja tegid tööjoonised Endel Valk-Falk ja Mati Raal.

1987 valmisid esmalt II ja IV korruse töökojad ja sisse koliti septembris. Esimesel aastal oli töötajaid 15, täna 30

Heige ja Helmut IV korruse laboris, 1987

1987

Endel Valk-Falk tutvustamas Vabariikliku Restaureerimiskeskuse struktuuri ja ametikohtade jaotust

1987 – teha oli palju, ülesandeid oli rohkem kui võimalusi

Ideedest saavad eesmärgid ja tekivad traditsioonid

Endel Valk-Falk asutuse esimene juht **1986 - 1991**

EVF pani paika asutuse eesmärgid ja põhitegevused.

EESMÄRGID: Luua eesti muuseume teenendav kompetentsikeskes. Teaduspõhisus. Pidev enesetäiendamine. Ühistöö koos teiste riikide valdkonna spetsialistidega. Oskuste edasiandmine. Juhendamised, koolitused, erialaartiklid. Asutuse piiridest väljapoole valdkondliku tegevuse korraldamine, juhtimine ja järjepidevuse hoidmine...

EELDUSED: kokkuhoidev ja ideedega kaasaminev kollektiiv. Hea suhtlus ja ühistööl põhinev koostöö valdkonna spetsialistidega.

SÜNERGIA

Traditsioonid igapäeva töös on tekkinud ja aina uuenevad....

Baltiriikide Triennaalid 1986 Riia...

Tallinnas: 1990, 1999, 2008

Tartus: 2017

Taas Eestis : 2026

Välitööd ja koostöö

Eesti Konservatorite Ühing

RENOVATUM Anno

1988 ilmus esimene number

2023 35 aastat ajakirja ilmumisest

Koolitus ja väljaõpe

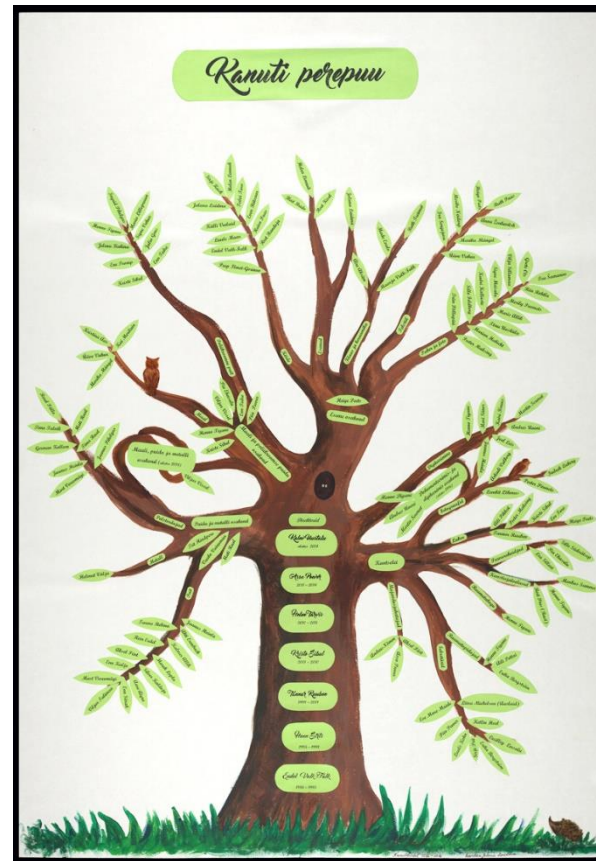
Kanutlaste magistrikraadid. Riiklikud kutsetasemed. Rakendus- ja kõrgkoolide tudengite baka- ja doktoritööde juhendamised.

Valdkondlikud täiendkoolitused.

MEIE juhid

Endel Valk-Falk	1986-1995
Henn Sirts	1995 -1998
Tannar Ruuben	1998 -2001
Kriste Sibul	2001 - 2010
Helen Tarvis	2010 - 2011
Asso Peever	2011 - 2014
Kalev Uustalu	2014 -

KANUTI Perepuu

Kanutlaste ajalugu talletub RENOVATUM Anno kaante vahele. Konserveerimistööd ja suuremad projektid, metoodilised materjalid, valdkondlikud ühistegevused, isikud .... <https://evm.ee/est/kanut-/ajakiri-renovatum-anno>

2007 projekt RAUDJAS, KavaKava arhitektid

Ennistuskoda Kanut +
Tallinna muuseumide ühishoidla
Eesti Vabaõhumuuseumi
külustuskeskus

Lootused uuele
kaasaegsemale
Keskuse majale

? ....2024...2028....

2013 aasta mis oli täis vastuseta küsimusi ja teadmatust

Edasi Kanut!

Foto 2018

EVM
ROCCA AL MARE
EESTI VABAÕHUMUUSEUM
Ajal on lugu

Tegusad ja kelmikad kanutlased

1987

Esimene Baltiriikide konservaatorite konverents-näitus Riias.

Ja siit aina edasi iga kolme aasta järel. Kanut on olnud aastaid triennaalide korraldaja ja koordinaator suhtluses Baltiriikidega.

2017, Baltimaade Triennaal Tartus. Kanutlaste posteritekanded.

Baltiriikide konservatorite eesti näitused esitleti hiljem eraldiseisvana ka Eestis.

Baltiriikide konservaatorite konverentside eesti näitused
esitleti hiljem eraldiseisvana ka Eestis.

2008 Baltimaade VIII Triennaal Tallinnas

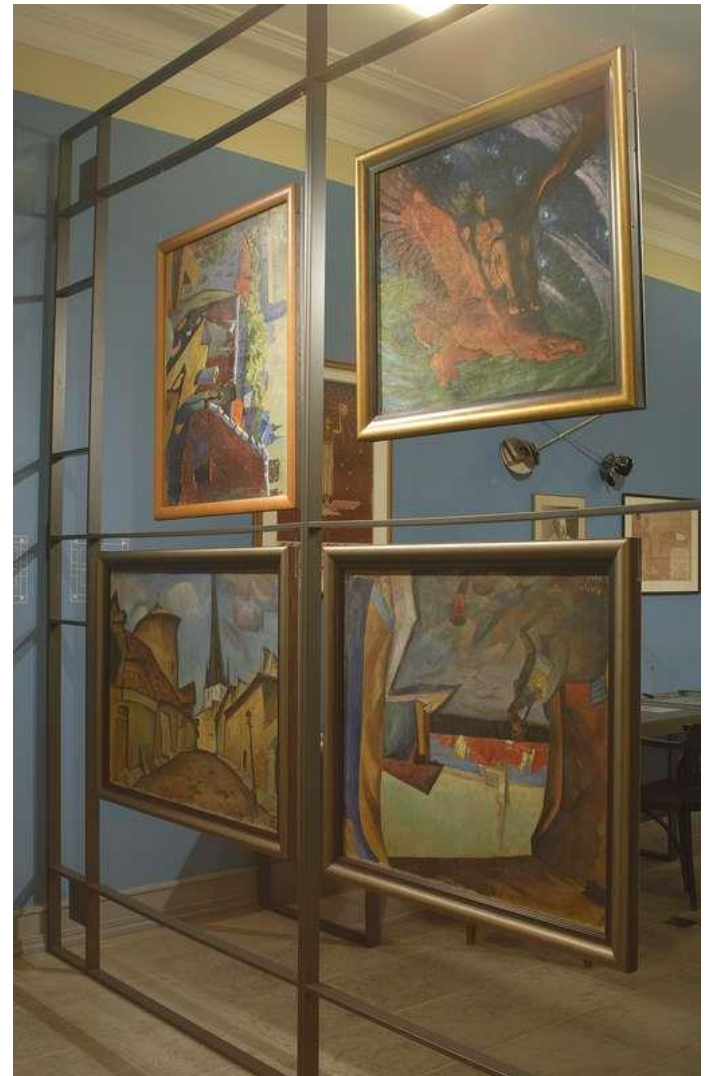
Eesti konservatorite ühisnäituse teemaks oli „Ennistatud Eesti“ ja pühendatud Eesti Vabriigi 90. aastapäevale.

2008

näitus Ennistatud Eesti

2008 näitus Ennistatud Eesti

See on jäänud viimaseks konservaatorite ühisnäituseks Eestis

Eesti Konservatorite Ühing

1970. - 1980. olid eestvedajateks Endel Valk-Falk, Valeri Rossar, Räni Laanmaa, Aime Espenberg

1989 EKÜ peatab tegevuse

Tartu konservatorite Klubi

2008 taastatakse EKÜ

EKÜ kokkutulek ja talgupäevad Saaremaal, 1985

1990... kanutlaste välitööd Eesti muuseumides, kirikutes, kabelites

2011 EKÜ talgud Tallinna Tehnikaülikooli muuseumis

Alates 2008 taas ühistegevused
Kanuti ja EKÜ vahel

Kanuti sünnipäevad

1996 Kanut 10

Kanutlaste septembri sünnipäevad, IV korruse labor

2001 Kanut 15

... jõulud

2006 Kanut 20

Kriste ja Andrus ning kogu konserveerimisvaldkond Kanuti jalge ees.

Kanut 20

Külaliste ootel Ajaloomuseumis

Tordid on meil uhked!

Kanut 20

Kolleegide õnnesoovid. **Kalev**, kas Sul tekkis juba siis soov tulla Kanutisse.

2016 Kanut 30

Vastuvõtt Vabaõhumuuseumis Kolu kõrtsis

2016 Kanut 30

Kingitus Endel Valk-Falk'le. Kunagi rippus see raam tema töökabinetis.

Endel Valk- Falk 12.10.1932 - 18.09.2019

Kanuti looja ja esimene direktor

Eesti nahakunstnik, restauraator ja
kõiteajaloolane,
kunstiteaduse magister, väitekirj
"Eduard Taska ja Eesti kõitekunst".

Valgetähe IV klassi teenetemärk (2001)

VARJATUD KAAMERAGA

Vaikselt ! Seal toimub midagi põnevat!

Esemekonservaatorite arutelu paberitöökogas -
vahetaks töökojad ära. Siin on nii kaunis vaade.

Õpetus on vilja kandnud – nad saavadki hakkama !

Kas selle „laia pintsliga“ töövõtte peaks patenteerima?

Mõõga asemel

Jaanus, naerata ja ära vaata taha, keegi vist jälgib meid!

Mida siin konserveerima peab?

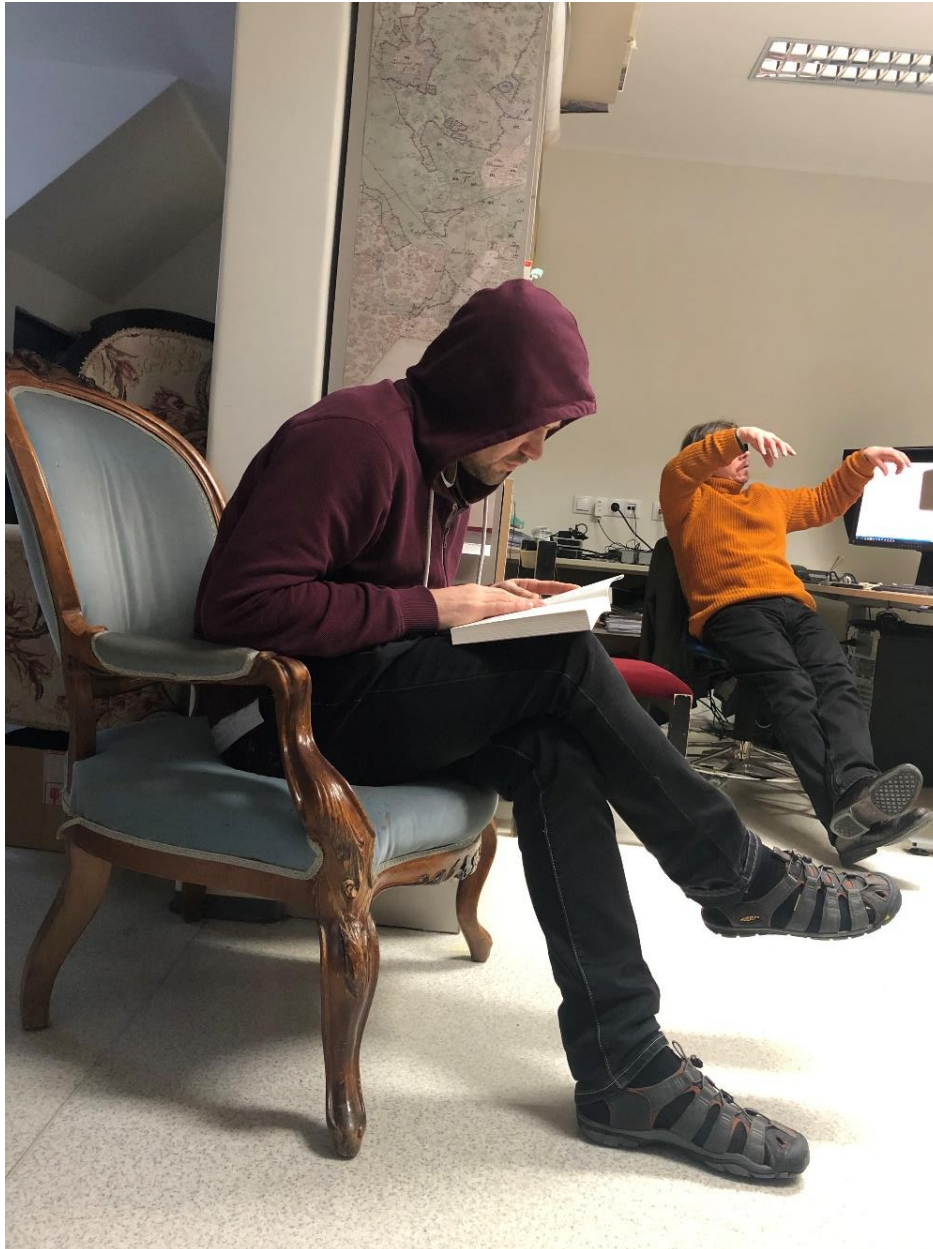

Martin, see ei ole õige fail!

Tahaks lennata! ...Kohe otsin kuidas?

Kelle laevastik see on - meie või nende?

Lillelapsed on tagasi....

Siin toimub midagi , otsime uue koha!

Töökeskonna vahetus

„Küll siin on sulnis õhkkond ja maskid on mulle kogu aeg meeldinud“.

...eelarve reale tuleks kindlasti lisada seljasirutus-laud

Kanutlaste vastlapidu jäähallis.

Kas samm ei tule välja? Järsku on sul uisud valepidi jalas!

Kõik ei kõlba alati süüa. Mis sinna kirjutatud on?

Kanutlane armastab lapsi, aga see onu on küll kahtlane.

Kas juba ehitavad? Siit ei paista!

Kannatust kanutlased, küll see uus maja kord paistma hakkab.

Kanuti sünergia ja kokkumäng igas hetkes hoiab lootused sinisilmsed.

KANUTI PEOD

Piduehtes kohvik Kompressor

1995 Piknik Pirita jõe ääres

2000 Loomakarneval

2008 jõulud – ametimees-naine

Esemeosakonna ametimehed

Päkapikurokk

Kes on kes?

Kes Sina oled?

2008 jõulud

Kes kardab... Vaktsiini ?

2011 Randevuu...

Kahjuks jäi see pidu kanutlastele viimaseks koos Hennoga.

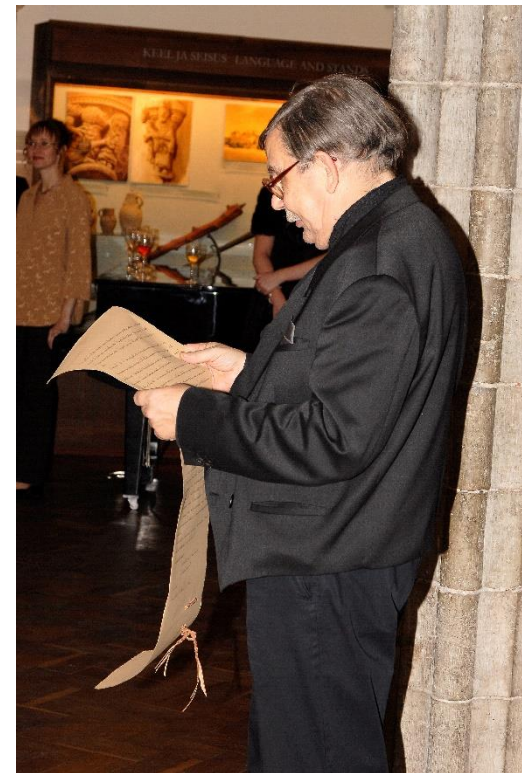

Henno-Jüri Tigane 1.02.1942 – 12.01.2012

Maali ja polükroomse puidu konservator
Infotehnoloogia spetsialist ja kunstiteoste ekspert.

käsitöömeistrite pühak
Knud Lavard

Knudi tervitused, Kanut – 20

2014 jõulud keskajal

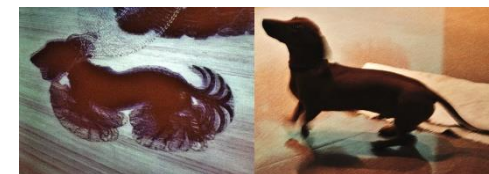
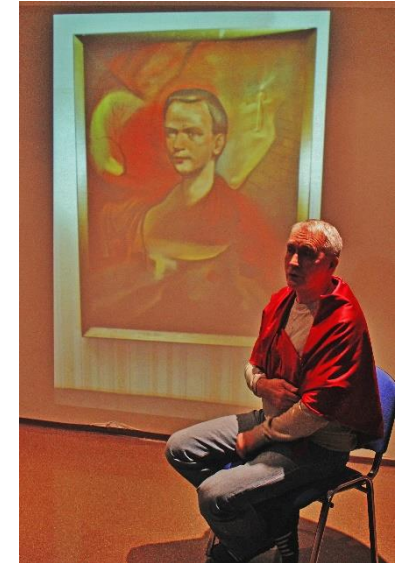

2014 jõulud keskajal

2015 Maalilt maha

ÜHISPILDID

2002 VALK-KODA

Palju õnne hr Valk -Falk

2006
KANUT 20

2010 Aitäh Kriste , oli tore koos töötada. Edu Rootsimaal!

2012 Helen lahkub Kanutist tagasi pankka. Kanutlaste pidu Voorimehe sisehoovis

2016 KANUT - 30

2021 KANUT 35

Aitäh kuulamast ja lugege meie tegemistest ajakirjast Renovatum Anno